

ΘΕΜΑ

Αναφορικά με το σύστημα χρηματοδότησης των κοινωνικών επιχειρήσεων σημειώνεται ότι αυτή προέρχεται από διάφορες πηγές, όπως ευρωπαϊκά προγράμματα, χορηγίες και φιλανθρωπίες από μεγάλες επιχειρήσεις, ιδρύματα και πλατφόρμες ανταλλακτικής οικονομίας. Η Χριστίνα Φίλη, διευθύντρια της Ashoka Ελλάδας, αναφέρει μεταξύ άλλων: «...Οι περισσότερες κοινωνικές επιχειρήσεις με τις οποίες εργαζόμαστε έχουν ένα μικτό σύστημα εσόδων, συνδυάζοντας χρηματοδότηση από ιδρύματα, διακρατικούς φορείς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, επιχειρήσεις και ιδιώτες, είτε με τη μορφή των δωρεών είτε με τη μορφή εσόδων από προμηθειές του Δημοσίου είτε με δάνεια, με επενδύσεις ή με εισόδημα από πώληση προϊόντων και υπηρεσιών».

[νέες τάσεις] Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εκπαίδευση, στην υγεία, στην απασχόληση, στη βιομηχανία

Η πρόκληση της κοινωνικής καινοτομίας

Της Σοφίας Εμμανουήλ
semm@naftemporiki.gr

Η κοινωνική καινοτομία μπορεί να διαδοθεί το ίδιο γρήγορα και επιτυχημένα όπως και η εμπορική καινοτομία, ενώ αποτελεί τη νέα πρόκληση για τους επιχειρηματίες της κοινωνικής οικονομίας στη χώρα μας, μετά τη θέσπιση νομικού πλαισίου (με το ν. 4019/2011 θεσπίστηκε η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση - Κοιν.Σ.Επ.) που οδήγησε στη δημιουργία αρκετών εκατοντάδων κοινωνικών επιχειρήσεων τα τελευταία 2-3 χρόνια (πάνω από 700 Κοιν.Σ.Επ.), η πλειονότητα των οποίων όμως ιδρύθηκε αναμένοντας επιδοτήσεις, χωρίς ένα καινοτόμο επιχειρηματικό μοντέλο. Η κοινωνική οικονομία είναι σημαντικός πυλώνας της ευρωπαϊκής οικονομίας αντιπροσωπεύοντας πάνω από το 10% του ΑΕΠ, με πάνω από 11 εκατ. εργαζομένους. Η Ελλάδα είναι από τις χώρες της Ε.Ε. στις οποίες η κοινωνική οικονομία μόλις αρχίζει να αναδύεται, με μερίδιο στην απασχόληση που δεν ξεπερνά, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το 5%.

Παγκοσμίως έχουν αναπτυχθεί δίκτυα και οργανισμοί με αποκλειστικό σκοπό τη διάδοση της καινοτομίας του κοινωνικού επιχειρείν. Προ ημερών (29/4) έκανε την επίσημη παρουσίαση του σχεδίου του για την Ελλάδα το δίκτυο Ashoka, με πάνω από 3.000 μέλη που εργάζονται σε 80 χώρες σε όλες τις ηπείρους. Τα κοινά χαρακτηριστικά των μελών της Ashoka είναι οι καινοτόμες ιδέες για την επίλυση κοινωνικών

Τα χαρακτηριστικά της Κοιν.Σ.Επ.

(σύμφωνα με το ν. 4019/2011)

- Κάθε μέλος διαθέτει τουλάχιστον μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα
- Κάθε μέλος διαθέτει επιπλέον έως πέντε προαιρετικές μερίδες.
- Όλα τα μέλη έχουν δικαίωμα μιας ψήφου.
- Φυσικό πρόσωπο με την ιδιότητα μέλους-εταίρου δεν έχει εμπορική ιδιότητα.
- Το μέλος δεν μετέχει σε άλλη Κοιν.Σ.Επ στην ίδια περιφερειακή ενότητα.
- Τα κέρδη δεν διανέμονται στα μέλη, εκτός αν είναι εργαζόμενοι.
- 5% των ετήσιων κερδών διατίθεται για σχηματισμό αποθεματικού.
- Εως 35% των ετήσιων κερδών διανέμεται στους εργαζόμενους.
- Τουλάχιστον 60% των ετήσιων κερδών επανεπενδύεται στην επιχείρηση.

προβλημάτων και οι δεξιότητες που διαθέτουν για να υλοποιήσουν με βιώσιμο οικονομικά τρόπο τις ιδέες τους, επιτυγχάνοντας μετρήσιμο θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Όπως αναφέρει στη «N» η Χριστίνα Φίλη, διευθύντρια της Ashoka Ελλάδας, «η Ashoka ξεκίνησε τη δραστηριότητά της το 2014 χάρη στην υποστήριξη του Robert Bosch Stiftung και της Ελληνικής Πρωτοβουλίας (The Hellenic Initiative), με στόχο τη δημιουργία στην Ελλάδα μέσα στα επόμενα χρόνια ενός ευνοϊκού και υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την κοινωνική καινοτομία». Με την πρωτοβουλία «This Works: Ιδέες και Λύσεις για την Απασχόληση και την Ανάκαμψη στη Νότια Ευρώπη», η Ashoka στην Ελλάδα θα χρησιμοποίησει το παγκόσμιο δίκτυο κοινωνικών επιχειρηματιών προκειμένου να υποστηρίξει δράσεις για την καινοτομία και την απασχόληση. «Μέσω της πρωτοβουλίας αυτής

έχουν επιλεγεί πάνω από 12 αποδεδειγμένα αποτελεσματικές κοινωνικές καινοτομίες των μελών του δικτύου Ashoka στον τομέα της απασχόλησης» σημειώνει η κ. Φίλη, εξηγώντας ότι απαιτούνται προσαρμογές αυτών των λύσεων στην ελληνική πραγματικότητα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Ashoka συντάσσει τους «Οδικούς Χάρτες για την Αλλαγή», οι οποίοι είναι στρατηγικά πλάνα με συγκεκριμένες δεσμεύσεις Ελλήνων και διεθνών εταίρων.

Οι πρακτικές

Ένα παράδειγμα κοινωνικής

Η Ashoka στην Ελλάδα

Παρουσία από το 2014 υπό την αιγίδα του ιδρύματος Robert Bosch Stiftung.

Ανήκει στην ευρωπαϊκή οικογένεια της Ashoka.

10 Ashoka Fellows έχουν επισκεφτεί την Ελλάδα

9 Roadmaps είναι σε διαδικασία σύνταξης

93 ελληνικά project στο διαγωνισμό Changemakers

καινοτομίας είναι το πρόγραμμα της Sandra Schurmann, JobAct, που παρουσιάστηκε στην Αθήνα ο συνεργάτης της Lukas Harlan.

Πρόκειται για μια μεθοδολογία που βοηθά τους νέους να επανακτίσουν τη χαμένη τους αυτοπεποίθηση και να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες.

Εως τώρα έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα 4.400 νέοι, εκ των οποίων πάνω από 60% βρήκαν δουλειά ή συνεχίζουν τις σπουδές τους.

Η Sandra Schurmann αναζητά συνεργάτες στη Νότια Ευ-

ρώπη που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν από κοινού τη μεθοδολογία της και η Ashoka μεσολαβεί σε αυτή την προσπάθεια, σε χώρες όπως η Ελλάδα.

Μια άλλη κοινωνική καινοτομία εμινεύστηκε ο dr. Frank Hoffmann από τη Γερμανία, που επελέγη από την Ashoka για τη συμβολή του στην πρώτη διάγνωση του καρκίνου του μαστού με τη δημιουργία ενός νέου παραϊατρικού επαγγέλματος που ασκείται αποκλειστικά από τυφλούς (οι οποίοι έχουν αυξημένη αίσθηση αφής και όπως αποδείχθηκε με μελέτες η μέθοδος του dr. Frank Hoffmann εντοπίζει όγκους μικρότερου μεγέθους απ' ό,τι η ιατρική εξέταση ρουτίνας).

Επίσης ο Jean-Michel Ricard και ο Jean-Daniel Muller μέσω της Siel Bleu εισήγαγαν στη φροντίδα των ηλικιωμένων στη Γαλλία ειδικές αθλητικές δραστηριότητες που τους βοηθούν να βελτιώσουν τη φυσική και ψυχολογική τους κατάσταση. Κάθε εβδομάδα 100.000 άτομα επωφελούνται από τις υπηρεσίες της Siel Bleu σε περισσότερους από 4.000 οίκους ευγηρίας στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στην Ισπανία και την Ιρλανδία.

Η εφαρμογή του προγράμματος, που παρουσιάστηκε επίσης στην Αθήνα στην εκδήλωση της Ashoka σε συνεργασία με το Ίδρυμα Robert Bosch, εκτιμάται ότι εξοικονόμισε έως και 15 δισ. ευρώ σε διάστημα τριών χρόνων για το σύστημα υγείας της Γαλλίας, μόνο από την πρόληψη των καταγμάτων λόγω πτώσεων και του διαβήτη τύπου II.

[SID:9413089]

Το οικοσύστημα

▼ Το οικοσύστημα έχει πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη μιας εταιρείας, ειδικά στο πρώτο στάδιο. Τον στόχο αυτό υπηρετούν σήμερα πρωτοβουλίες όπως η egg της Eurobank σε συνεργασία με το Corallia, το orange grove της ολλανδικής πρεσβείας, το Aephoria.net της περιβαλλοντικής ΜΚΟ Οργάνωση Γη κ.ά. Εμφαση στην κοινωνική επιχειρηματικότητα δίνει ο ελληνικός βραχίονας του Impact Hub, παγκόσμιο δίκτυο ανθρώπων που πιεστεύουν πως οι ενέργειες του επιχειρηματικού τομέα μπορούν και πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας. Το δίκτυο αναπτύσσεται στην Ελλάδα η Σόφη Λάμπρου και ο Δημήτρης Κοκκινάκης. Όπως αναφέρει στη «N» ο κ. Κοκκινάκης, το Impact Hub Athens προσφέρει 60 θέσεις εργασίας, ενώ στους χώρους του (110 τ.μ.) περισσότερα από 300 άτομα και οργανισμοί που είναι μέλη του έχουν τη δυνατότητα να εκπαιδευτούν και να συνεργαστούν με το παγκόσμιο δίκτυο των 70 διαφορετικών Impact Hubs που λειτουργούν σε όλο τον κόσμο, παρέχοντας διασύνδεση με τα 8.000 διεθνή του μέλη μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας hub net. Από τον Ιούνιο του 2013 που λειτουργεί το δίκτυο στην Ελλάδα, περίπου 160.000 ευρώ έχουν διανεμηθεί ως επένδυση και χρηματοδότηση εκκίνησης σε επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις που ανήκουν στο δίκτυο του Impact Hub Athens βρίσκονται σε διαφορετικό στάδιο εξέλιξης και ανάμεσά τους είναι οι: Dopios.com, Λόγου Παίγνιον, Bike Kitchen Athens, Transfodesign, Noesis.gr, Eumelia, DataLabs, EΘΕΔΙΑ, City of Errors, Filisia, Ownfunding, Blood-e, Costas Bissas, ComicDom, Alternative Athens, Bioregional, Fair Trade Hellas, Growth Rocks, VouliWatch. Αυτό το δίκτυο 8 Impact Hubs από όλη την Ευρώπη (Αμοστερνταμ, Αθήνα, Βουκουρεστί, Λονδίνο, Μαδρίτη, Μιλάνο, Στοκχόλμη και Βιέννη) ενώνουν τις δυνάμεις τους σε ένα Scaling Program που αφορά τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Για μια ολόκληρη χρονιά, 100 περίπου κοινωνικοί καινοτόμοι επιχειρηματίες θα συμμετάσχουν στο δίκτυο των 8 Impact Hubs. Οι ενδιαφερόμενοι από την 22α Απριλίου εκπληρώνουν ενδιαφέρον στο athens.impacthub.net/scaling-program. [SID:9413089]

Η Ελλάδα και το «Κοινωνικό Εργοστάσιο»

▼ Η Ashoka στην Ελλάδα πρόκειται να επενδύσει σε ανθρώπους που έχουν με επιτυχία εφαρμόσει στην πράξη τις καινοτόμες ιδέες τους στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής και επίσης έχουν τις δεξιότητες και τη φιλοδοξία να εφαρμόσουν τις λύσεις αυτές σε μεγάλη κλίμακα. Μια υποψήφια συνεργάτιδα

του δικτύου, η dr Φιόρνη Ζαφειροπούλου, PhD SocEnt Λέκτορας Κοιν.Επιχ. & πρόεδρος The Nest Incubator, μιλά στη «N» για το Κοινωνικό Εργοστάσιο, μια καινοτόμα ιδέα κοινωνικής επιχείρησης που απαντά στη σύγχρονη ανάγκη της οικονομίας για την ανάπτυξη υποδομών και την αναβίωση καθετοποιημένων μονάδων στον τομέα της μόδας. Η αποβιομηχάνιση επί σει-

ρά δεκαετιών στερεί στην αγορά τη δυνατότητα να εκμεταλλευθεί την τάση επαναπατρισμού επιχειρηματιών του κλάδου που μετανάστευσαν σε Παρίσι, Λονδίνο και αλλού για να κάνουν σπουδές και να εργαστούν. Έτσι η συζήτηση για ανταγωνιστικά κόστη, τεχνολογία και παράδοση σε τεχνικές μεταποίησης καταλήγει άτοπν. Το Κοινωνικό Εργοστάσιο, μια αυτοματοποιημένη

μονάδα παραγωγής, σχεδιάζεται στη βάση της κάλυψης αυτού του κενού. Πέρα από την παραγωγική δυνατότητα που θα δίνει σε Ελληνες σχεδιαστές, θα μπορεί να παράγει για χονδρέμπορους της Ευρώπης. Έχει δημιουργηθεί ήδη ένα δίκτυο με συνεργαζόμενους επιχειρηματίες και υποστηρικτές από ευρωπαϊκούς φορείς, πανεπιστήμια της Αγγλίας, της Ολλανδίας κ.ά., έχει βρεθεί το

κτήριο και αναμένεται το ΕΣΠΑ για τη χρηματοδότηση της επένδυσης στον εξοπλισμό. Θα απασχολεί μεταξύ άλλων άτομα με ειδικές δεξιότητες, ενώ στόχος είναι οι πρώτες ύλες και η γραμμή παραγωγής να υπακούει στις αρχές της βιωσιμότητας. Η συμμετοχή στο δίκτυο της Ashoka θα εξασφαλίσει στο project ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για την ανάπτυξή του.